

מעיינין הפרשה

פרשת בהעלותך | תש"פ

תוכן עניינים

דברי תורה לפרשת השבוע-

1

עטרת מרדכי- 2

מודים על הקורונה- הרב

יצחק זילברשטיין- 2

ומתוק האור- 3

סיפור- הרב מיכאל לסרי- 3

פרקי אבות- 4

מעיינין הדף היומי- 4

"דבר אל אהרון ואמרת אליו"

לכאורה יש כאן כפל לשון: "דבר... ואמרת אליו", מה זה 'דבר' ומה זה 'ואמרת'?

אלא, כל אימת שכתובה לשון 'אמירה' הכוונה היא הגדה ברורה, לכן נאמר: "וידבר ה' אל משה לאמור" – היינו שיאמרו באופן ברור, והכתוב ממשיך ואומר: "דבר אל אהרון ואמרת אליו", גם אתה כאשר הנך מדבר אל אהרון, אמור לו בלשון ברורה.

ומה יאמר? "בהעלותך את הנרות" – משה רבנו מצווה את אהרון על הדלקת נרות המנורה. ומובא ברש"י: "לפי שכשראה אהרון חנוכת הנשיאים חלשה אז דעתו שלא היה עמהם בחנוכה לא הוא ולא שבטו, אמר לו הקב"ה: חייך שלך גדולה משלהם שאתה מדליק ומיטיב את הנרות".

מה פשר אותה 'חלישות הדעת' של אהרון? הרי כל היום הוא מקריב קרבנות ובשבעת ימי המילואים עצמם הוא הקריב קרבנות רבים, ומדוע חלשה דעתו על שלא היה בחנוכת הנשיאים?

אלא, כיוון שהיה חסר לו לאהרון הכהן אפילו קורטוב של רוחניות – כבר חלשה דעתו!

אני נזכר בוורט שאמר לי יהודי ששמע בחתונה את רבי חצק'ל לוויןשטיין זצ"ל מדבר. [אגב, זאת יש לדעת, כי פעם היו דורשים בחתונות...].

אמר רבי חצק'ל: שנינו בפרקי אבות (ב,ח): "הוא [רבן יוחנן בן זכאי] היה אומר: אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים, ואליעזר בן הורקנוס בכף שנייה, מכריע את כולם. אבא שאול אומר משמו: אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים ורבי אליעזר בן הורקנוס אף עמהם, ורבי אלעזר בן ערך בכף שנייה, מכריע את כולם".

שאל רבי חצק'ל: מה פשר דברי ריב"ז? "מכריע את כולם"? הרי מדברים כאן על התנאים הקדושים, שאין לנו כל השגה בגדולתם, והנה לדעת רבן יוחנן בן זכאי רבי אליעזר בן הורקנוס מכריע את כולם, ואילו אבא שאול סבר שרבי אלעזר בן ערך מכריע את כולם, אף את רבי אליעזר בן הורקנוס. מחלוקת תהומית שכזאת, מן הקצה אל הקצה. מה פשר הדברים הללו?

אמר על כך ר' חצק'ל וורט חזק: ברוחניות אין מושג כזה שאחד 'קצת' יותר מהשני. אם לאחד יש מעלה רוחנית על זולתו, הוא אדם שונה לחלוטין. אם הוא מעט יותר גדול ברוחניות – הוא 'מכריע את כולם'. ברוחניות כל 'משהו' זה 'עולמות' ממש, דרגה אחרת, עולם אחר. (וקראת לשבת עונג)

מלא טוב לשלמה לאמן ארץ
אירוסיא עם נאלי פרנקל

עטרת מרדכי

הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

על פי ה' יסעו ועל פי ה' יחנו'

"ולפי העלות הענן מעל האהל ואחרי כן יסעו בני ישראל ובמקום אשר ישכן שם הענן שם יחנו בני ישראל: על פי ה' יסעו בני ישראל ועל פי ה' יחנו כל ימי אשר ישכן הענן על המשכן יחנו: על פי ה' יחנו ועל פי ה' יסעו את משמרת ה' שמרו על פי ה' ביד משה" (ט, יז-יח-כג)

תפקיד עמוד הענן ועמוד האש היה לקבוע לישראל את סדר מסעם, מתי יחנו ומתי ייסעו.

יש כאן מוסר גדול: כל הנהגותיו של האדם צריכות להיות על פי ה' - על פי מה שכתוב בתורה, ולא על פי ההיגיון שלו. אם לא ינהג כך עלול הוא לבוא לידי מכשולים ושגיאות.

דבר נוסף יש ללמוד מהפסוק, והוא שעל האדם לדקדק בקיום ההלכה לא רק ביחנייתו בביתו, אלא גם כאשר הוא נמצא במסע במחץ לביתו, במקומות שבהם הוא עלול לחשוב להקפיד פחות בדקדוק ההלכה.

זכורני, שפעם אחת בהיותי בחוף הים עם ילדיי הקטנים, ראיתי אדם בעל חזות דתית, שהוציא אוכל והתחיל לאכול עם בניו ללא שנטל ידיו. חששתי שמא ילדיי הקטנים ילמדו ממנו, ולכך שאלתי: "מה עם נטילת ידיים?" ענה לי: "אבל כאן זה שפת הים!" אמרתי לו: "וכי בשפת הים אין אלוקים?" הוא שמע את דברי, ומיד ביקש ממנו הקטן שייקח כלי ויביא מים מהים כדי ליטול בהם את ידיהם. אמרתי לו שאין זה מועיל, כיוון שמי הים מלוחים ונפסלו מאכילת כלב; אך יש לו אפשרות לטבול את ידיו בים, וזה מועיל מדין טבילה.

זהו שכתוב: "על פי ה' יחנו ועל פי ה' יסעו את משמרת ה' שמרו על פי ה' ביד משה" - בכל מקום ומקום יש לנהוג "על פי ה'".

(דברי מרדכי)

מודים על הקורונה/ הרב יצחק זילברשטיין

הסיפור דלהלן נשלח למכון 'ווי העמודים' - המפיץ את דבריו של הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, מאת בעלי המעשה, בני משפחה מידידי כולל 'בית דוד' בארה"ב.

לפני כמה חודשים, הם מספרים, נודע לנו על כמה בנינים באחת המדינות בארה"ב, שבכולם יש יחד חמש מאות דירות להשכרה, העומדים למכירה. החלטנו, כל האחים והאחיות למשפחה (לבקשתם, לא נפרסם את שמם) לה שקיע בקניית הבנינים, תוך מחשבה שהדירות המושכרות יביאו לנו בהמשך הכנסה גדולה.

אחד מבני המשפחה, בן של אחד האחים, לקח על עצמו לברר היטב אודות הבנינים, אם הם באמת רווחיים, וגם נתנו לו יפוי כח לנהל את המשא ומתן מול המוכר. הוא עבד קשה עבור כולנו, והגיע למסקנה שאכן העסקא מאד משתלמת וכדאי לקנות את הבנינים.

הוא סיכם עם המתווך את כל פרטי העסקא, והגיע עמו להבנה שאם נזכה - כלומר, אם ההצעה שלנו תגיע לידי גמר - אנחנו ניתן רבע מיליון דולר, ואת שאר הכסף נקח כהלוואה מהבנק. והיה אם הבנק מאשר את ההלוואה, הרי שהבנינים שלנו, ואם ההלוואה לא מאושרת, אנחנו מפסידים את הסכום הראשוני שנתנו - רבע מיליון דולר.

המשא ומתן התחיל. המתווך סיפר לאחיין שלנו שיש לו הרבה הצעות, וההצעה האחרונה שקיבל היא בסכום מסוים. אחיין שמע ואמר שאם כן הוא מציע עוד חצי מיליון דולר על הסכום שהציע קודם, והמתווך נתן לו להבין שאכן לפי הצעת-המחיר הזאת הבנינים בעזרת השם ימכרו לנו.

אך להפתעתנו, לאחר כמה ימים התקשר אליו המתווך ואמר לו: הבנינים נמכרו, אבל לא לכם אלא למישהו אחר... כמובן, אחיין שלנו היה מאד מאוכזב, ורצה להעיר למתווך על כך, שהרי הוא סיכם עמו על סגירת העסקא. וגם אם מישהו אחר הציע הצעה גבוהה יותר, היה המתווך צריך להתקשר אליו והוא היה מוסיף על הסכום. אבל אחיין שלנו שתק ולא אמר לו כלום.

איך קיבל את הכוחות לשתוק? ובכן, אחיין הזה קיבל על עצמו לפני כמה שנים, שעל כל דבר שקורה, בין הוא רואה בזה מיד את הטובה, ובין אם הוא לא רואה - הוא מודה להשי"ת, וכמו שאמרו חז"ל חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה.

וכך, לאחר שסיים את השיחה עם המתווך, כששמע ממנו את הבשורה שהם לא זכו בקניית המבנים, הוא טלפן לגיסו, שגם הוא השקיע הרבה זמן וכוחות בעסקא הזו, וכשגיסו הרים את הטלפון, אמר לו: "צריך לעשות ילחיים!"...

"נו, זכינו?" שאל הגיס. "לא", השיב. "אז למה צריך לעשות ילחיים?" השיב לו אחיין: "כי לא זכינו! ומסתמא זה לטובתנו שלא נזכה, למרות שאנו לא רואים כעת למה זה טוב עבורנו. לכן גם על כך שלא זכינו יש לעשות ילחיים, כי הכל לטובה".

לאחר כמה שבועות התחיל נגיף הקורונה להכות חזק במדינות ארה"ב. הבנקים החלו להדק את החגורה ולצמצם את האפשרות לקחת הלוואות. מסתמא אם היינו זוכים, רבים הסיכויים שלא היינו יכולים ללוות את יתרת התשלום מהבנק, ואז לא רק שלא היינו זוכים בבנינים - אלא גם היינו מפסידים את הסכום הראשוני של רבע מיליון הדולר.

במסיבה שעשו לאחר מכן על האי הזכייה, קם אחיין ואמר תודה להשם יתברך, ואמר שהוא ממליץ לכולם לאמץ הנהגה זו, להודות להשי"ת על כל פעולה. כי פעמים שאנו זוכים לראות מה שהקב"ה מתכנן, ופעמים שאנו לא רואים, אבל תמיד הכל מאת ה' וצריך להודות לו. בסיפור הזה, זכינו לראות החסד של ה' בגלוי, אבל באמת תמיד אנו צריכים להודות לו, גם אם בסוף לא זכינו לראות.

במערכת 'ווי העמודים' מוסיפים, כי לאחר כמה ימים משליחת הסיפור, אמר אחד האחים שאולי לא כדאי לפרסמו, כי נודע לו שהיו כמה אנשים במצבים דומים, שכן השקיעו בקניית בנינים, והפסידו את הסכום הראשוני משום שלא

ומתוך האור

הרב שלמה לוינשטיין שליט"א

קושיות על הנהגת השם יתברך - ממעבדי התפילה

י'יהי העם כמתאוננים רע באזני ה' (יא), (א)

אמר פעם ראש הישיבה רבי אהרון ליב שטיינמן זצ"ל למקורביו: דעו לכם כי קושיות על הנהגת ה' יתברך הן מהמפריעים הראשיים הגורמים לתפילה שלא תתקבל חלילה.

שהרי מהותה של תפילה היא התבטלות והכנעה מוחלטת כלפיו יתברך, ובעצם כל אחד ואחד מעוניין להכניע את רצונותיו בפני הקב"ה, אך לב יודע מרת נפשו, לא אחת נתקל האדם במאורע שהוא לא ציפה לו, ואז מתגבט בליבו מחשבה סוררת – מה זאת עשה לי אלוקים, מדוע אירע לי כדבר הזה?

התפילה בליבו נדבך נוסף של הכנעה והתבטלות בפני הקב"ה, אם אותו אדם ימשיך וידבק במחשבה זו, או אז, במקום שתוסף תהפוך היא חלילה להבעת אי אמון בהנהגתו יתברך. מחשבה שיכולה להביא את האדם לסבור שכביכול הקב"ה אינו שופט אותו בצדק, דומה להתרסה גלויה בפני הבורא.

בכך הסביר ראש הישיבה את החילוק המובא בגמרא (ראש השנה יח ע"א) אותו בצדק, דומה להתרסה גלויה בפני הבורא. בין שניים שעלו לגרדום או חלו בחולי קשה והתפללו לישועתם, זה התפלל ולא נענה וזה התפלל ונענה, שאותו שלא נענה התפלל תפילה שאינה שלימה והשני שנענה בוודאי התפלל תפילה שלימה.

וביאר ראש הישיבה: שניהם ראו את המוות לפניהם, הראשון לא ניקה עצמו לגמרי מתמיהות ותהיות על הנהגת ה' כלפיו, וכיוון שמהות התפילה היא התבטלות בפני הקב"ה, במצב שכזה אין תפילתו מתקבלת. אך השני לעומתו, הכין עצמו עוד לפני בוא הרעה וביטל את כל ישותו להנהגתו יתברך, וממילא עלתה תפילתו למרום ללא כל מניעות.

מתנת שמים שנתן לנו בחסד, ולא בגלל שמגיע לנו, וכיון שכך זכותו המליאה אף לקחת את המתנה, ולנו נותר בניסיון לקבל בשמחה ולהודות לו. אנשים באים אלי ושואלים אותי: הרב לסרי, האם תמשיך בזיכוי הרבים אחרי הטררגדיה של בנד הצעיר?! אך הם אינם מבינים דבר אחד – כי כל מה שיש לך בחיים: הבריאות שלך, הכסף שלך, אשתך, הילד שלך, וכל דבר בחיים שלך – הם לא שלך! הכל של הבורא הרחמן, שנתן לנו הכל במתנת חנם. מי שמבין שכל מה שיש

הצליחו לקבל הלוואה מהבנק, ואולי פרסום הסיפור יגרום להם עגמת נפש, על שהם לא זכו לסייעתא דשמיא כמותם להציל את ממונם.

אולם הגר"י זילברשטיין שליט"א השיב לו כי אדרבה, הסיפור הזה יחזק אותם, כי יראו שהכל מתוכנן מהשי"ת, והראיה – שאת ממונכם הקב"ה כן הציל. וא"כ, אמנם אין אנו יודעים חשבונות שמים, אבל בכל זאת עליהם להתחזק באמונה ובבטחון בהשי"ת מכל סיפור שרואים בו שהשי"ת שומר עלינו ועל ממונו, מתוך אהבה, ואם בכל זאת השי"ת החליט שהם צריכים לאבד את ממונם, מסתמא שהכל לטובה, ומי יודע שאולי הקב"ה הציל אותם ממות לחיים בזכות איבוד ממונם, וכמו שאמרו חז"ל (פסחים דף קיח ע"א) שהקב"ה לוקח לעשיר את פרתו ככפרה כדי להצילו. וגם על זה יש לומר בקול רם "הודו לה' כי טוב, כי לעולם חסדו". (עלון 'אור השבת')

סיפור/ הרב מיכאל לסרי

סיפר הרב מיכאל לסרי שליט"א: 'כולם בודאי הספיקו לשמוע על פטירתו של בני היקר, שמעון יוחאי לסרי ז"ל, בעיצומו של יום חג השבועות, כשהוא עדיין בחור לימים, כבן עשרים ואחד שנה. ערב חג השבועות, החליט שמעון יוחאי ללכת עם חבר לטבול בים לכבוד חג השבועות, הם אכן טבלו, אך שמעון יוחאי, בני, טבל את גופו והשיב את נשמתו ליוצרה. והנה, בתום ימי השבעה, הודעתי לבני משפחתי כי אני נוסע לכותל המערבי על מנת לומר "נשמת כל חי" ולהודות לה', והתעניינתי מי מעוניין להצטרף אלי. בני משפחתי שמעו זאת ונבהלו: 'להודות?!... "נשמת כל חי"?! הרי לא זכית בפיס', רק לפני כמה דקות קמת מה'שבעה'! חייכתי ואמרתי: אספר לכם סיפור: בארה"ב. הגיע באחד הימים נשיא המדינה, אל אחד האזרחים ודפק בדת ביתו. האזרח כל כך התרגש ולא האמין למראה עיניו נשיא ארה"ב עם כל הפמליה שלו, עומד בכניסה לביתו. הכניסם ברוב כבוד ופאר, וכיבדם בכל שהשיגה ידו. לאחר רבע שעה של פגישה, בהם התעניין נשיא ארה"ב במצב האזרח ובחיי, פנה הנשיא לאזרח ואמר לו: 'צריך אני את עזרתך, האם תוכל לעשות לי טובה?! 'בשמחה, כל מה שרק תחפוץ', התרגש האזרח. יש לי אגרטל נדיר ומיוחד, העשוי מזהב טהור ומזוכך, וברצוני לבקש ממך האם תוכל לשמור אותו אצלך למספר ימים עד שאשוב ואטלנו. בודאי אדוני, התלהב האזרח מהזכות הגדולה לשמור על אגרטל המלך. וכך היה. האזרח לקח את האגרטל המזהב והניחו בסלון ביתו. כל מי שהגיע לביתו של האזרח התפעל ואמר: איזה אגרטל יפה, כמוהו לא ראינו מעולם'. ואף לבעל הבית עצמו נסובה קורת רוח גדולה מיופיו של האגרטל. והנה, לאחר כמה ימים, שוב נשמעות דפיקות בדת. היה זה לא פחות ולא יותר. נשיא ארה"ב עם כל הפמליה. שלום, אדוני הנשיא, פתח האזרח בהתרגשות. הנשיא נכנס לביתו ויורח עמו, כשהוא מודה לו על כך ששמר על האגרטל המלכותי והינו מבקשו כעת. עצרתי את הסיפור ושאלתי אותם: אמרו נא לי האם הייתם מסכימים להחזיר למלך את אגרטל הזהב שלו? בודאי שכן. כפוי טובה האדם שיפנה לנשיא ויאמר לו: 'אני מצטער, אך איני מוכן להשיב לך'. וכי האגרטל היה שלך?! נשיא המדינה עשה לך טובה שנתן לך להשתמש בכלי היקר שלו למשך זמן. אדרבה, אדם נורמלי, יודה למלך ללא סוף על הזכות שזיכהו לשמור על האגרטל המלכותי והיקר בזמן הזה, ואף שמח שזכה להחזירו למלך שלם, ולא נגב ממונו. ואז אמרתי למשפחתי: אתם שואלים אותי מדוע לי ללכת לכותל כעת, אחרי סיום ימי השבעה ולומר 'נשמת כל חי'?! הרי המלך הגדול, הקב"ה, נתן לנו אגרטל יקר, את שמעון יוחאי, הנשמה היקרה, אשר היה מתנת המלך, שנתן לנו למשך עשרים ואחת שנה, על מנת שנשמור עליה, וכעת בא הוא לבקר אצלנו ומבקש את האגרטל שלו בחזרה. וכי יש לנו אפשרות לומר לו שאיננו רוצים להשיבה לו, ואף להתלונן ולבכות? להיפך, עלינו לשמוח על הזכות שזיכה אותנו עשרים ואחד שנה, וכעת שבא לקחת את המתנה בחזרה, יש רק להודות ולשמוח על כך. אז יש מישהו שבא איתי לכותל כעת לומר 'נשמת כל חי'?! כל אחד עובר ניסיונות בחיים: הפסד של כסף, חולי חייו, ובמקרים קשים חייו אף איבוד קרובים – וכל הניסיון שלנו הוא כיצד נקבל זאת: נבעט ונבכה או נודה לו. האם נבין שכל מה שיש לנו זה

לו בחיים – ה' נתן. אז קל לו כאשר קורה – שה' לוקח. מדוע כל כך אנשים סובלים היום מדיכאונות? מדוע הרבה אנשים עצובים? אחד בוכה כל היום כי אין לו זיווג, השני לא שמח עד שימצא עבודה. השלישי עצוב מהילדים שלו, מדוע כל כך הרבה סובלים היום?! כי אנשים חושבים שהכל שלהם, וצריך להיות כרצונם.

לכן אחרי אסון חלילה, או כל דבר שלא השיגו הם שבורים ומדוכאים ושואלים: איפה הזיווג שלי? הבריאות שלי? הפרנסה שלי? נכניס לראש כי כל מה שיש לנו הוא מתנה מה'. יכולת להיות חולה עם הרבה בעיות, אך ה' נתן לך בריאות, יכולת לא להתחתן ולא לזכות בילדים, אך ה' נתן לך ילדים, אם נשנה את החשיבה ונבין שהכל ה' נתן לנו למרות שאינו חייב לנו, נהיה תמיד בשמחה כל החיים. (עלון בית זכריה)

פרקי אבות פרק ב

הסתכל בשלושה דברים ואין אתה בא לידי עבירה. דע מה למעלה ממך עין רואה ואוזן שומעת וכל מעשיך בספר נכתבים (א.ב.)

אמר פעם הרה"ק בעל הצמח צדק מליובאוויטש זי"ע לנכדו הרבי הרש"ב זי"ע: בא ראה איזה חסד עצום עשה הקב"ה עם האדם, שבראו מהלך בקומה זקופה. שכן, תודות לכך מסוגל האדם לראות את השמיים ולזכור כל הזמן – "דע מה למעלה ממך", בעוד ההולכים על ארבע מסוגלים לראות רק את הארץ שמתחת לרגליהם... הרה"ק בעל התפארת שלמה זי"ע הסביר: "דע מה למעלה ממך – דע, שכל מה שנעשה "למעלה – בשמים – הריהו "ממך", הוא תוצאה של פעולותיך אתה, האדם... וכך הסביר הבעל שם טוב הקדוש זי"ע את הכתוב (תהילים קכ"א ה) "ה' צלך – הקב"ה", כביכול, הוא בחינת צילו של אדם. מה צילו של אדם "מתנהג" כהתנהגותו של האדם יוצר הצל, כך הקב"ה נוהג עם האדם כפי שהאדם נוהג במעשיו. לדוגמא: אם האדם דן את חבירו לכף זכות ומוצא בו נקודות חיוביות גם כאשר הוא ראהו עושה מעשים לא טובים, כך גם נוהג עמו הקב"ה ודן אותו עצמו ומביט בנקודות הטובות שבו אף על מעשיו הלא טובים... בכך גם יובן – אמר הגה"ק רבי זלמ"ה מוולוז'ין זי"ע את שאמרו חכמים (בבא מציעא ל. ב.) "לא חרבה ירושלים אלא שהעמידו דיניהם על דין תורה ולא עשו לפני משורת הדין". ועל כך הקשו בתוס' שם: הרי נאמר ביומא (ט, ב) שחרבה ירושלים מפני שנאת חנם? אלא ההסבר הוא: כל זמן שלא העמידו דבריהם על דין תורה והלכו לפני משורת הדין, הלך עמהם גם הקב"ה לפני משורת הדין – מדה כנגד מדה. וזאת, על אף שהיו עבירות בידם, כגון שנאת חנם. אולם, כאשר העמידו את דבריהם על דין תורה – או אז נהג איתם הקב"ה גם כן לפי הדין ולא לפני משורת הדין. וממילא, נענשו על העבירות שבידיהם, וביניהן גם – שנאת חנם. ואילו הרה"ק רבי לוי יצחק מברדיטשוב זי"ע הסביר: "דע מה למעלה ממך – שים לב לאותם הדברים שהם "למעלה ממך" – שהם מעבר מיכולת הפיקוח שלך ולמעלה מבעלותך. "עין רואה" – מאליה דברים הפוגמים, "ואוזן שומעת" – מעצמה דברים אסורים הנאמרים בחלל האויר, וכל מעשיך בספר נכתבין... – וכל הפעולות האלה נרשמות בלבך ונחקקות בו על כן השתדל לילך רק במקומות שבהם המראות והקולות טובים... (עלון פנינים תזריע מצורע תש"פ)

מעין הדף היומי

איך כפה הקב"ה על ישראל לקבל את התורה

בדף היומי (דף פ"ח ע"א) למדנו שבמעמד הר סיני הקב"ה "כפה עליהם הר כגיגית". ויש להבין מה היא הכפייה ולמה היה הקב"ה צריך לכפות זאת על עם ישראל בכח?

פירש על כך כ"ק מרן בעל הנתיבות שלום מסלונים זצוק"ל פירוש יקר עד מאוד.

תארו לכם אדם שעוזר לחברו ונותן לו כל הזמן כל מה שהוא רוצה, הוא שולח לו אוכל לשבת, והוא נותן לו כסף כשהוא צריך וכו', אם יום אחד יבקש מחברו טובה, בודאי לא יהיה לחברו ברירה והוא יהיה חייב לעשות לו.

וזוהי הכוונה כאן שכפה עליה ה', כפייה זו אינה כפשוטו שכפה עליהם שלא לרצונם, אלא הקב"ה השפיע להם טובה כל הזמן, הוציאם ממצרים בנסים ונפלאות עד אין מספר, קרע להם את הים, נתן להם ביזת מצרים וביזת הים, כשרצו לאכול הוריד להם את המן ואת השליו, כשרצו לשתות נתן להם את הבאר שהוציאה להם מים כל צרכם, עטף אותם עם ענני הכבוד וכו', וממילא כששאל אותם הקב"ה אם הם רוצים לקבל את התורה, הם היו ממש חייבים לקבל, היו כאילו כפויים לקבל...

הסבר אחר על כך נתן מרן שר התורה הגאון הטשעבינער רב זצוק"ל. משל לאב שנולד לו בן יחיד לאחר שנים רבות, האבא אוהב את בנו ושומר עליו מכל משמר שח"ו לא ינזק ולא יפגע. פעם אחת ראה שהבן עומד ומשחק עם כלי מסוכן שעלול לפצוע אותו, צעק האב על הילד שיעזוב את המשחק, אך הילד לא שם את לבו לדברי אביו והמשיך לשחק במשחק. קפץ האב ממקומו ולקח את המשחק בכח מיד הילד. הילד התחיל לבכות ואמר לאבא שהוא מאוד רוצה לשחק עם המשחק המעניין, אך האב מנע זאת ממנו בכח מרוב אהבה ורחמים. כך כשרצה הקב"ה לתת את התורה לעם ישראל, מרוב אהבתו לעמו ומרוב רחמיו כפה עליהם בכח ואמר להם שהם חייבים לקבל את התורה והוא אינו נותן להם ברירה אחרת... (מתיקות הדף היומי גיליון 19)